

Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Organització de Proves d'Accés a la Universitat

Proves d'Accés a la Universitat. Curs 2010-2011

Llatí

Sèrie 1

Opció d'examen

(Marqueu el quadre de l'opció triada)

OPCIÓ A

OPCIÓ B

Suma
de notes
parcials

1

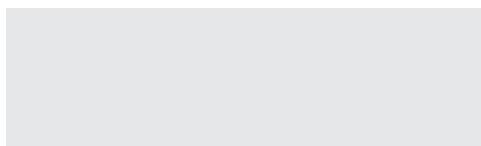
2

3

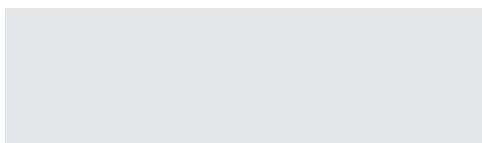
4

Total

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Etiqueta de qualificació

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

Districte Universitari de Catalunya

La prova consisteix a fer quatre exercicis. L'exercici 1 (fer la versió catalana del text) és comú a les dues opcions. En canvi, per als exercicis 2 (resoldre una qüestió de morfosintaxi), 3 (resoldre una qüestió sobre llengua, literatura o civilització romanes) i 4 (exposar breument un tema de literatura o de civilització romanes), heu de triar UNA de les dues opcions (A o B), que ha de ser la mateixa per als tres exercicis.

---

1. Feu la versió catalana del text següent.

[5 punts]

Els reis acorden que lluitin els Horacis i els Curiacis

In duobus exercitibus erant trigemini fratres, Horatii Curiatiique. Cum trigeminis agunt reges, ut pro sua patria quisque dimicet ferro. Foedere icto, trigemini arma capiunt et in medium inter duas acies procedunt. Datur signum et terni iuuenes concurrunt. Cum arma primo concursu increpuerunt, horror spectantes perstringit.

TIT LIVI, *Història de Roma*, 1, 24, 1; 1, 25, 1 i 3-4

Lèxic (per ordre alfabètic):

ago, egi, actum (3a): ‘parlar’.

concurro, -rri, -rsum (3a): ‘entaular combat’.

concursus, -us (masculí): ‘escomesa’.

ferrum, -i (neutre): ‘espasa’.

foedus, -eris (neutre): ‘pacte’.

ico, ici, ictum (3a): ‘signar’.

perstringo, -nxi, -ctum (3a): ‘sobreprendre’.

pro (preposició): ‘en favor de’.

spectans, -tis (masculí i femení): ‘espectador’.

terni, -ae, -a (adjectiu plural): ‘grups de tres’.

OPCIÓ A

2. Exercici de morfosintaxi

[1 punt]

En el text hi ha l'estructura sintàctica *Foedere icto*. Digueu el nom que rep i els elements que la formen.

3. Exercici de llengua, literatura o civilització romanes

[2 punts]

Associeu cadascun dels fragments següents a un dels temes cabdals de la poesia d'Horaci. Fixeu-vos sobretot en els mots destacats en negreta.

1. El cel pot, abans que no sonin
les campanades del matí,
dur-nos a la tomba.

Mentrestant viviu satisfets [...],
i fins que us venci la cervesa
beveu com ho feien els avis!

Johann Christian GÜNTHER. *Cançó d'estudiants*. Fragment

2. Quina amant jo voldria i quina no, Flac, em preguntes?
No la vull ni massa fàcil ni massa difícil.

M'agrada allò que està al mig, entre una cosa i l'altra.
No vull allò que tortura ni vull allò que empatxa.

MARCIAL. *Epigrames*, 2, 57

3. **Ditxós tu! Ditxós tu, que en ta masia,**
lluny del brogit del món, vius en la calma,
i en eixes nits d'hivern [...]]
ta dona al nen més petit bressa
cantant dolces cançons [...] ;
i el vent [...] te porta el perfum aspre [...]]
dels reïnosos pins de la muntanya.

Joaquim Maria BARTRINA. «Epístola». Fragment

4. M'he alçat un monument no fet per mans humanes [...] ;
s'aixeca més amunt, la seva testa indòmita,
que l'obelisc alexandrí.
No, tot no moriré [...]
sonarà el meu nom mentre davall la lluna
un sol poeta resti viu.
La meva fama solcarà la terra russa
i tota llengua viva hi cantarà el meu nom [...].

Aleksandr Serguèievitx PUIXKIN. «M'he alçat un monument». Fragment

4. Exercici d'exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes

[2 punts]

Expliqueu, en quinze línies com a mínim (unes cent cinquanta paraules), el tema següent: *Història de la ciutat romana de Bàrcino* (poble que habitava la zona en època preromana; cronologia i motiu de la fundació romana; nom del fundador i títol complet que li va atorgar; extensió i estructura de la ciutat; espais i edificis més importants; òrgans de govern; modificació urbana del segle III i causa que la va motivar; restes romanes que es conserven dins i fora del recinte emmurallat, etc.).

OPCIÓ B

2. Exercici de morfosintaxi

[1 punt]

En dues oracions del text hi ha el mot *cum* amb un valor morfològic diferent: «Cum trigeminis agunt reges» i «Cum arma primo concursu increpuerunt». Digueu quin valor té *cum* en cada cas.

3. Exercici de llengua, literatura o civilització romanes

[2 punts. Cada resposta correcta val 0,50 punts, per cada resposta incorrecta es descomptaran 0,16 punts i les preguntes no contestades no puntuuen.]

Indiqueu l'expressió llatina que equival a cadascuna de les expressions destacades en negreta.

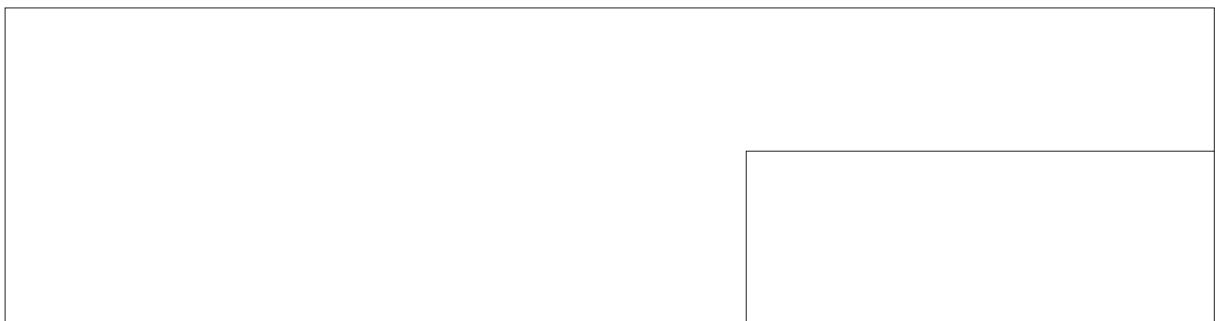
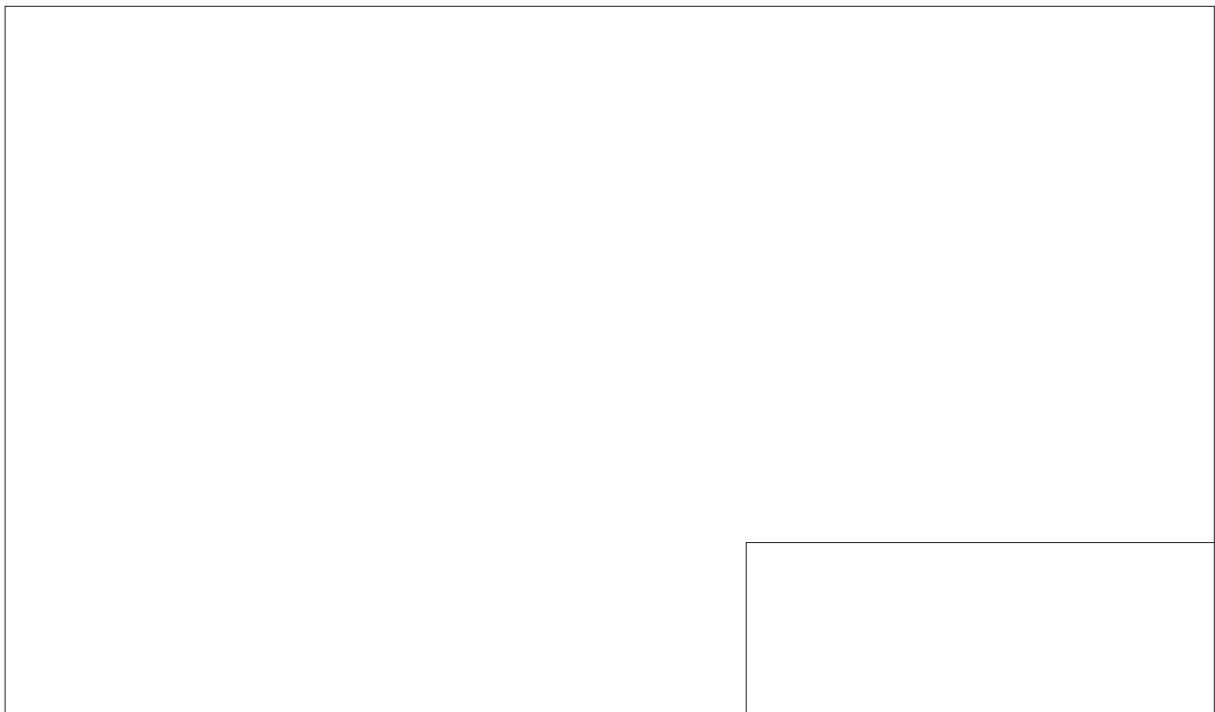
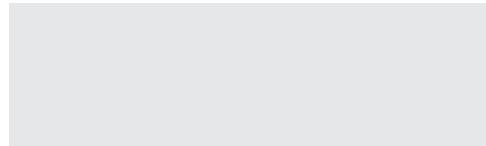
1. Per tal d'evitar que la decisió s'ajorni ***ad kalendas Graecas***, ens haurem d'es-forçar a trobar-hi una solució.
  - a) *Sub iudice*.
  - b) *Sine die*.
  - c) *In extremis*.
  - d) *Per se*.
2. La seva explicació va ser poc clara, una mena de ***maremàgnum*** confús i desordenat.
  - a) *Totum reuolutum*.
  - b) *Súmmum*.
  - c) *Agenda*.
  - d) *Quid*.
3. La informació es va afegir com a ***postdata***, perquè alguns dels signants ja havien marxat i no es va poder modificar el text de la carta.
  - a) *Verbi gratia*.
  - b) *Bis*.
  - c) *A posteriori*.
  - d) *Post scriptum*.
4. Si les mesures de xoc no s'apliquen ***hic et nunc***, no tindran cap efecte.
  - a) *De iure*.
  - b) *In crescendo*.
  - c) *Ipso facto*.
  - d) *Stricto sensu*.

4. Exercici d'exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes

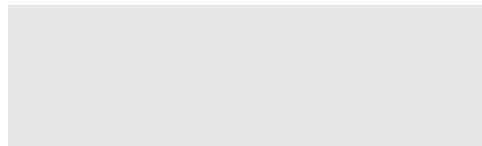
[2 punts]

El text que acabeu de traduir parla d'un episodi de la *Història de Roma* de Tit Livi, a propòsit de la guerra entre les ciutats d'Alba Longa i Roma. Expliqueu, en quinze línies com a mínim (unes cent cinquanta paraules), l'origen d'aquesta guerra; el pacte entre els dos cabdills rivals previ al combat; el desenvolupament i el desenllaç de la lluita, i l'episodi final que protagonitzen Horàcia i el seu germà.

Etiqueta del corrector/a

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Organització de Proves d'Accés a la Universitat

Proves d'Accés a la Universitat. Curs 2010-2011

Llatí

Sèrie 4

Opció d'examen

(Marqueu el quadre de l'opció triada)

OPCIÓ A

OPCIÓ B

Suma
de notes
parcials

1

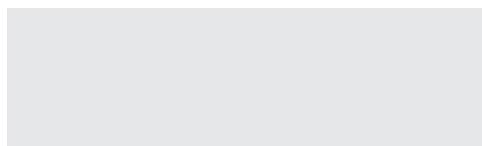
2

3

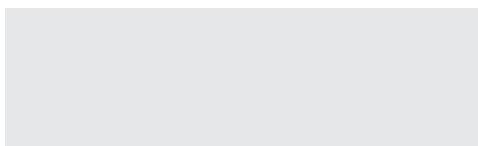
4

Total

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Etiqueta de qualificació

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

Districte Universitari de Catalunya

La prova consisteix a fer quatre exercicis. L'exercici 1 (fer la versió catalana del text) és comú a les dues opcions. En canvi, per als exercicis 2 (resoldre una qüestió de morfosintaxi), 3 (resoldre una qüestió sobre llengua, literatura o civilització romanes) i 4 (exposar breument un tema de literatura o de civilització romanes), heu de triar UNA de les dues opcions (A o B), que ha de ser la mateixa per als tres exercicis.

---

1. Feu la versió catalana del text següent.

[5 punts]

Guerra del rei Tullus Hostili contra els albans

Excipit Numam Pompilium Tullus Hostilius, cui in honorem uirtutis regnum ultro datum est. Hic omnem militarem disciplinam artemque belli condidit. Itaque exercita iuuentute in mirum modum, prouocauit Albanos. Vtriusque populi fata permissa sunt Horatiis Curiatiisque, trigeminis fratribus. Anceps, pulchra et mirabilis contentio fuit.

LUCI ANNEU FLORUS, *Epítom de la història de Tit Livi*, 1, 3

Lèxic (per ordre alfabètic):

condo, -didi, -ditum (3a): ‘crear’.

contentio, -onis (femení): ‘lluita’.

excipio, -cepi, -ceptum (3a): ‘succeir a’.

exerceo, -ui, -itum (2a): ‘entrenar’.

fatum, -i (neutre): ‘destí’.

permitto, -misi, -missum (3a): ‘confiar’.

prouoco (1a): ‘desafiar’.

uterque, utraque, utrumque (adjectiu indefinit): ‘tots dos’.

OPCIÓ A

2. Exercici de morfosintaxi

[1 punt]

En el text hi ha l'estructura sintàctica *exercita iuuentute in mirum modum*. Digueu el nom que rep i els elements que la formen.

3. Exercici de llengua, literatura o civilització romanes

[2 punts]

Identifiqueu l'edifici públic propi d'una ciutat romana a què es refereix cadascun dels fragments següents.

- a)** Aquest edifici és la imatge del cel. Les dotze portes d'on surten els cavalls representen els dotze mesos; els quatre cavalls evoquen les estacions; els quatre colors representen els elements; l'auriga subjecta quatre cavalls, tal com fa el Sol. Els carros competeixen per fer la volta a les metes, les quals representen la sortida i la posta de sol; al mig s'alça l'obelisc (*Antologia llatina*).

- b)** En els jocs oferts pel cèsar, uns quants elefants van fer alguns passos maldestres, com si es tractés d'una dansa. El que habitualment feien era llançar a l'aire armes que ni el vent no podia bellugar o bé simular combats de gladiadors entre ells. També van passar la corda i fins i tot un grup de quatre bèsties en van transportar una altra en una llitera, fent veure que era una prenyada (Plini el Vell).

- c)** El terra d'aquesta habitació de l'edifici s'ha de construir de la manera següent. De primer s'ha d'enlosar el sòl, mirant que faci pendent cap al forn, per tal que les flames d'aquest puguin recórrer més fàcilment la cambra buida que hi ha sota el terra de l'habitació. Una vegada enlosat, a sobre s'hi han de construir unes columnetes de maons espaiades regularment per tal que sostinguin les rajoles que formaran el veritable nivell de circulació de l'habitació (Vitruvi).

- d)** Uns tendals de colors, estesos a la part alta de l'edifici, ondulen aguantats per pals i bigues; a sota, voleiant, amb els seus reflexos acoloreixen tot el públic assegut a la càvea, tota la decoració de l'escena i les files dels senadors, de les matrones i de les estàtues dels déus (Lucreci).

4. Exercici d'exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes

[2 punts]

Expliqueu, en quinze línies com a mínim (unes cent cinquanta paraules), el tema següent: *L'edat d'or de la literatura llatina: Virgili, Horaci, Ovidi i Tit Livi.* Descriuvi el context sociopolític en què s'esdevé la seva producció literària; comenteu les dades biogràfiques de cadascun dels autors referides a les seves relacions mútues i a les que mantingueren amb August i amb la família imperial i expliqueu la singularitat d'Ovidi en aquest cas, i indiqueu el nom del conseller de l'emperador que va facilitar la relació literària i personal. Esmenteu el gènere literari principal que va conrear cadascun i exemplifiqueu-lo amb el títol d'alguna de les seves obres.

OPCIÓ B

2. Exercici de morfosintaxi

[1 punt]

En la frase «Excipit Numam Pompilium Tullus Hostilius, cui in honorem uirtutis regnum ultro datum est», digueu el tipus d'oració que introduceix *cui* i la funció sintàctica de *regnum*.

3. Exercici de llengua, literatura o civilització romanes

[2 punts. Cada resposta correcta val 0,50 punts, per cada resposta incorrecta es descomptaran 0,16 punts i les qüestions no contestades no puntuen.]

Cada expressió llatina de la columna de l'esquerra es pot considerar el resum d'UNA de les afirmacions de la columna de la dreta. Establiu les correspondències correctes entre els números i les lletres (per exemple: 1c, 2a, etcètera).

- 1. *Facta non uerba*
- 2. *Festina lente*
- 3. *Cogito ergo sum*
- 4. *Vade retro*

- a) Es pot dubtar de tot, però el sol fet de dubtar ja implica que hom existeix.
- b) Equivocar-se no és greu; sí que ho és no esmenar l'equivocació.
- c) Per a evitar la temptació és millor mantenir-se'n allunyat.
- d) La notícia es va escampar ràpidament arreu.
- e) La millor manera de mantenir la pau és preparar-se per a la guerra.
- f) Si algú té pressa per a aconseguir un objectiu, de primer li cal reflexionar tranquil·lament sobre la manera de fer-ho.
- g) El que importa és actuar, no parlar.

4. Exercici d'exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes

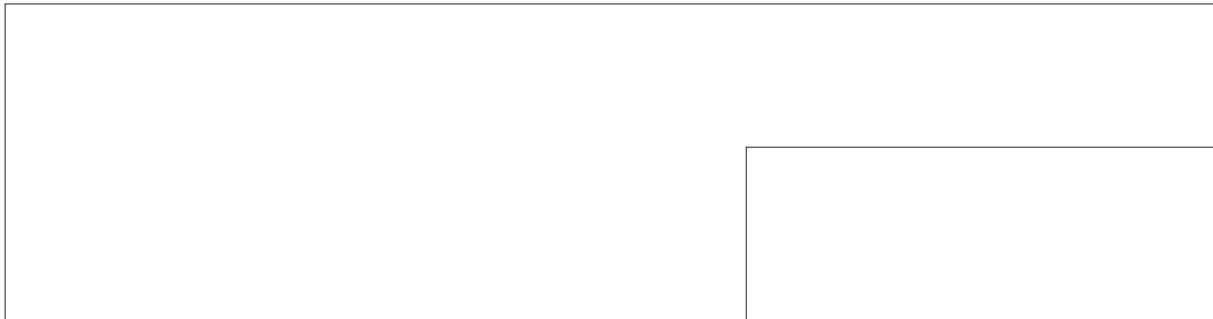
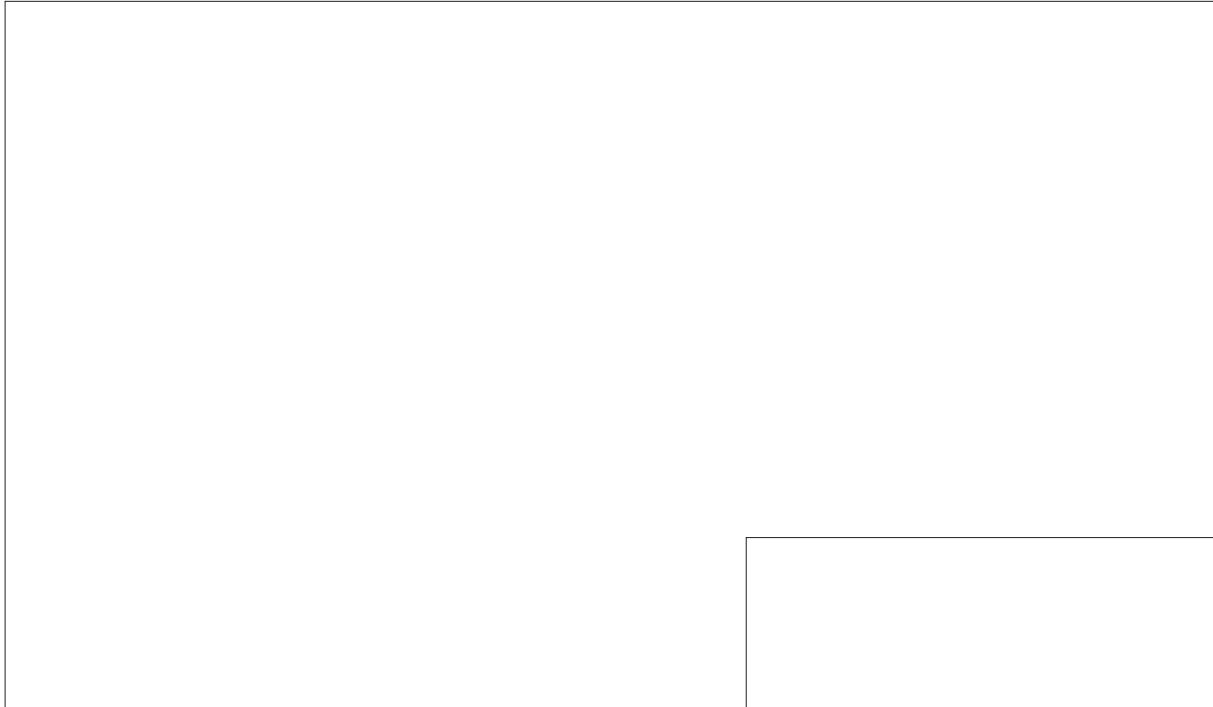
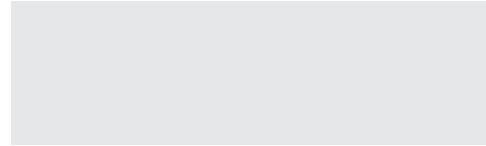
[2 punts]

Tit Livi, en el llibre 34 de la *Història de Roma*, en referir-se a una ciutat romana de Catalunya, escriu:

Aleshores ja eren dues ciutats, separades per una muralla. L'una l'ocupaven els grecs, oriünds de Focea [...]; l'altra, els hispans [...]. Un tercer poble va ser el dels colons romans, que hi foren establerts pel diví Cèsar, després de la desfeta dels fills de Pompeu. Actualment tots tres pobles resten units en un de sol, després d'haver estat acceptats com a ciutadans romans, de primer els hispans i després els grecs.

Expliqueu, en quinze línies com a mínim (unes cent cinquanta paraules), de quina ciutat es tracta. Indiqueu la situació dels diferents nuclis urbans preromans i la influència dels diversos accidents geogràfics (riu, port, turó, etc.) en la seva configuració. Digueu quina relació hi van tenir Gneu Corneli Escipiò, Marc Porci Cató i Gai Juli Cèsar i per quins motius. Descriuïu l'estrucció de la ciutat romana: cronologia, situació en el terreny, superfície, traçat i tipologia i ubicació dels espais i dels edificis públics conservats.

Etiqueta del corrector/a

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

